

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра документознавства і музейної справи

П Р О Т О К О Л
Проректор науково-педагогічної і
навчально-виробничої роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 2 від 14.10. 2018 р:

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ

підготовки магістра
спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство»
освітньої програми «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм»

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Культурний туризм» підготовки магістра, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», за освітньою програмою «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм»

” ___ ” _____, 2018 р. – 13 с.

Розробник: Штанько Оксана Федорівна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри документознавства і музейної справи.

Рецензент: Пришляк Володимир Васильович, кандидат історичних наук, доцент кафедри нової та новітньої історії України.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри документознавства і музейної справи
протокол № 2 від 18. 09. 2018 р.

Завідувач кафедри: (проф. Бондаренко Г. В.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету історії, політології та національної безпеки

протокол № 3 від 05. 10. 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (проф. А. Г. Шваб)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

протокол № ___ від __. __. 20__ р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Культурний туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістр спеціальності 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство», освітньої програми «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм»

Найменування показників	Спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Спеціальність 027 «Музеєзнавство, пам'яткознавство». Освітня програма «Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм» Освітній ступінь – магістр	Нормативна/Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/ 5		Рік навчання: V
		Семестр 10-ий
		Лекції : 20 год.
		Практичні (семінарські): 32 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 90 год.
	Консультації 8 год.	
	Форма контролю: залік	

Найменування показників	Спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Спеціальність 027 «Музєєзнавство, пам'яткознавство». Освітня програма «Музєєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм» Освітній ступінь – магістр	Нормативна/Вибіркова
Кількість годин/кредитів 150/ 5		Рік навчання: VI
		Семестр: 12-ий
		Лекції: 10 год.
		Практичні (семінарські): 8 год.
		Самостійна робота: 114 год.
	Консультації: 18 год.	
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Культурний туризм – навчальна дисципліна, в основі якої лежить грамотне й цілеспрямоване використання історико-культурної спадщини, матеріальної і нематеріальної культури, особливостей географічного розташування в якості інструмента до соціально-економічного розвитку міста/ області/ регіону як туристичної дестинації. Детальне ознайомлення з сутністю поняття «культурний туризм», його концептуальними різновидами, підставовими причинами популярності в сучасному світі формує у майбутніх фахівців-музейників інтелектуальне підґрунтя, необхідне для перспективної діяльності у сфері туризму.

Мета курсу – сформувати в студентів уявлення про широкий спектр перспектив і можливостей, зразків кращого досвіду світового туризму крізь призму вивчення його особливого напрямку – «культурного туризму».

Невід'ємною частиною підготовки фахівців напряму підготовки «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури» є комплексне

розуміння сутності сфери туризму як беззаперечного і прибуткового ключа розвитку будь-якої території. Студент повинен розуміти взаємозалежність різних аспектів історичної минувшини, культурної спадщини і нового сучасного інструментарію туристичної подієвості, які разом і формують явище «культурного туризму».

Завданням курсу є озброєння студента таким розумінням, вироблення конкретних вмінь та навичок.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчального року студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- поняття, концепт і різновиди культурного туризму, генеза явища;
- екскурсія і гід у системі культурного туризму;
- турист як споживач: середньостатистичний портрет візитера України;
- індустрія гостинності;
- історико-культурна спадщина як інструментарій соціально-економічного розвитку туристичної дестинації;
- історико-культурний туризм: перспективи і виклики у сучасному світі;
- подієвий туризм: роль і місце у системі сучасного туристичного поля України і світу;
- зелений (еко-) туризм як форма активного відпочинку європейців;
- гастрономічний туризм: регіональна специфіка;
- сентиментальний туризм: переваги і труднощі роботи гіда;

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни:

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Культурний туризм як явище					
Тема 1. Історична генеза подорожей/мандрівок як туристичних. Поняття і дефініції культурного туризму.	13	2	2	9	
Тема 2. Екскурсія і гід як невід'ємні компоненти якісного туристичного туру.	15	2	2	9	2
Тема 3. Турист-візитер України/Волині: хто наш гість?	13	2	2	9	
Тема 4. Індустрія гостинності: кращі приклади європейського досвіду.	15	2	2	9	2
Тема 5. Історико-культурна спадщина як інструментарій соціально-економічного розвитку туристичної дестинації.	15	2	4	9	
Разом за модулем 1	71	10	12	45	4
Змістовий модуль 2. Види культурного туризму					
Тема 6. Історико-культурний туризм	15	2	4	9	
Тема 7. Подієвий туризм	17	2	4	9	2
Тема 8. Зелений (еко-) туризм	15	2	4	9	

Тема 9. Гастрономічний туризм	15	2	4	9	
Тема 10. Сентиментальний (ностальгійний) туризм. Міський туризм	17	2	4	9	2
Разом за модулем 2	79	10	20	45	4
Всього годин:	150	20	32	90	8

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1.					
Культурний туризм як явище					
Тема 1. Історична генеза подорожей/ мандрівок як туристичних. Поняття і дефініції культурного туризму.	16	2		12	2
Тема 2. Екскурсія і гід як невід'ємні компоненти якісного туристичного туру.	16	2		12	2
Тема 3. Турист-візитер України/Волині: хто наш гість?	16		2	12	2
Тема 4. Індустрія гостинності: кращі приклади європейського досвіду.	14	2		12	2
Тема 5. Історико-культурна спадщина як інструментарій соціально-економічного розвитку туристичної дестинації.	14		2	10	2
Разом за модулем 1	78	6	4	58	10

Змістовий модуль 2. Види культурного туризму					
Тема 6. Історико-культурний туризм	14	2		10	2
Тема 7. Подієвий туризм	14		2	12	
Тема 8. Зелений (еко-) туризм	14			10	4
Тема 9. Гастрономічний туризм	14		2	12	
Тема 10. Сентиментальний (ностальгійний) туризм. Міський туризм	16	2		12	2
Разом за модулем 2	72	4	4	56	8
Всього годин:	150	10	8	114	18

5. ВИДИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ).

Індивідуальне науково-дослідне завдання передбачає *підготовку SWOT-аналізу міста/села/області Волині/ України як туристичної дестинації за принципом: переваги/недоліки, перспективи/виклики.*

Робота оформлюється у двох виглядах: текстовому документі та варіанті презентації PowerPoint.

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійне опрацювання матеріалу передбачає підготовку усних реферативних доповідей за наведеними нижче темами і проблемними питаннями.

Регламент доповіді – 5 - 7 хв.

1. Культурний туризм у європейському вимірі: кращі зразки успішних кейсів.
2. Замки і палаци як об'єкти культурного туризму: типове і нетипове змістове наповнення туристичних атракцій.
3. «Жива історія» будівель: 3-D mapping як тренд сучасного туристичного

ринку.

4. Місцеві легенди: створення привабливого міфу туристичної дестинації.
5. Етичний кодекс гіда: 5 правил поведінки професіонала.
6. Психологія екскурсійної групи: інструментарій порозуміння та авторський стиль гіда.
7. Театралізовані екскурсії: особливості створення і практика проведення.
8. Інфраструктура як елемент індустрії гостинності.
9. Туристичні альянси міст: конкуренція чи співпраця заради спільного блага?
10. Центри туристичної інформації та послуг України і Європи: порівняльна характеристика.

Другий блок завдань самостійного опрацювання передбачає написання творчих робіт-повідомлень з використанням фахової літератури та особистісним внеском студента у дослідження обраної ним тематики. Текстовий обсяг роботи – необмежений.

Тематика повідомлень:

1. Фестивалі Європи: тематика і особливості проведення.
2. Історична минувшина як маркер створення прибуткових туристичних пропозицій: український контекст.
3. Брендкування туристичної дестинації: концепт і використання.
4. Зелений туризм як спосіб збагачення сільських дестинацій. Виклики і перспективи.
5. Піший туризм (hiking) – дозвілля європейських пенсіонерів.
6. Гастрономічні тури Європи: традиційність і оригінальність пропозицій.
7. Гастрономічна мапа України. Волинська традиційна кухня.
8. Пошук родинного коріння: сентиментальний туризм як явище.
9. Нові можливості міського туризму: 3-D тури та екскурсії з лазерними проекторами.

10. Музеї як об'єкти міського туризму: досвід країн Центрально-Східної Європи.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, яке зараховується у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Поточний контроль (мах - 30 балів)		Модульний контроль (мах - 60 балів)		ІНДЗ (мах - 10 балів)	Разом
Модуль 1		Модуль 2			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	МКР 1	МКР 2		
12 балів як середнє арифм. + 3 балів за активність	12 балів як середнє арифм. + 3 балів за активність	30	30	10	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про туризм»: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>.
2. Закон України «Про охорону культурної спадщини»: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>.
3. International Convention to Safeguard Intangible Cultural Heritage: UNESCO's General Conference. 32nd Session. – Paris, 29 September – 17 October 2003.
4. Андрус Г. О. Рекомендації Ради Європи як вагомні документи галузі охорони культурної спадщини. К., 2008. 124 с.
5. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України. Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 396 с.
6. Божко Л. Д. Культурний туризм як важливий чинник соціальнокультурного розвитку регіонів України // Культура України. 2011. Вип. 32. С. 3–10.
7. Бочан І. О. Розвиток ринку туристичних послуг в системі економічної безпеки держави : монографія. Львів : Вид-во «Сполом», 2013. 184 с.
8. Кіндрачук Н. Розвиток культурного туризму в Карпатському регіоні України: аналіз сучасного стану та перспективи розвитку // Інтелігенція і влада. 2012. Вип. 27. С. 117–123.
9. Вуйцик О. І. Розвиток сентиментального (ностальгійного) туризму в Україні // Географія. Економіка. Екологія. Туризм: регіональні студії. Зб. наук. пр. / За ред. І.В.Смаля. Ніжин: МІЛАНІК, 2009. Вип. 3. С. 40–46.
10. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посібн. / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. К. : Вид-во «Знання», 2011. 334 с.

11. Котлер Ф. Маркетинг мест. Привлечение инвестиций, предприятий, жителей и туристов в города, коммуны, регионы и страны Европы / пер. с англ. М. Акая при участии В. Мишучкова. – СПб. : Стокгольм. школа экономики в Санкт-Петербурге, 2005. 376 с.
12. Культурний туризм як інструмент формування національної ідентичності. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.tourlib.net/statti_ukr/kuzmuk.htm. 3.
13. Культурна політика України – оцінка міжнародних експертів / Рада культур. співпраці Ради Європи; М-во культури і туризму України. К. : Рада культур. співпраці, 2007. 56 с.
14. Культурний туризм як інструмент формування національної ідентичності. – Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/desember08/23.htm>.
15. Мелько Л.Ф. Етнографічний туризм як складова культурно-пізнавального туризму // Туризм у контексті сучасного виміру: Збірник наукових праць / Університет економіки та права «КРОК». Вип. 1. К., Університет «КРОК», 2013. С. 61–65.
16. Савіцька О.П. Культурний туризм: реалії та перспективи розвитку у львівській області // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. 2014. Вип. 24.1. С. 376–383.
17. Сущинская М. Д. Культурный туризм: учеб. пособие. СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2010. 128 с.
18. Орлова О. В. Культурний туризм як засіб діалогу культур // Культура і сучасність. 2009. № 2. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Kis/2009_2/19.pdf.
19. Туристичний імідж регіону/ за ред. А. Ю. Парфіненко. Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна. 311 с.
20. Філюк С. Роль історико-культурних ресурсів Івано-Франківської області у відновленні духовності туристів // Рекреаційний потенціал Прикарпаття : історія, сучасний стан, перспективи. Вип. 4 : Збірник

статей: Матеріали міжнар. наук. конф. «Туризм і розвиток регіону», присвяченої 10-річчю створення Інституту туризму (Івано-Франківськ, 19–20 вересня 2013 р.). Івано-Франківськ : «Фоліант», 2013. С. 282–288.

21. Шершньова О. Історико-культурний туризм в малих містах України як чинник формування національної гідності української молоді // Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації : матер. третьої Всеукр. наук. конф. (18 травня 2006 р., м. Рівне). Рівне : РДГУ, 2006. С. 102–104.

22. Getz D. Tourism planning and the destinations life cycle // Annals of tourism research. 1992. № 19 (4). P. 752–770.

Корисні web-посилання:

Всесвітня туристична організація: офіц. сайт: <http://unwto.org/index.php>.

Україна *incognita*: <http://ukrainaincognita.com/>

Портал «This is Ukraine»: <http://www.thisisukraine.org/index.php>.

Парк «Київська Русь»: <http://www.parkkyivrus.com>.

Національний заповідник «Давній Галич»:

<http://davniyhalych.com.ua/component/k2/item/144-davnii-galich>.

Фестивалі Європи 2018/2019: <http://uk.allexciting.com/festivals/>